

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarum reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 1. Quæ perfectiones Christi Humanitati per unionem hypostaticam
advenerint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

§. I.

Quæ perfectiones Christi humanitati per unionem hypostaticam advenerint.

I. Q. 10. Quæ potissimum perfectiones Christo per unionem hypostaticam advenerint? Resp. sequentes præcipuè numerant à Theologis, sanctitatem, scientiam, virtutem mercedi, Libertatem, Potentiam, Dominium, Filiationem, adorabilitatem, Sacerdotium, de quibus, quid Theologi dicant, sequentes quæstiones explicabunt.

II. Q. 2. Quid de Sanctitate Christi doceant Theologi? Resp. 1. probabiliter tam per divinitatem, quàm per Substantiam Verbi fuisse physice Sanctificatam Humanitatem Christi; cum participatio Naturæ divinæ ipsi gratiæ concedatur, atque adeò multò magis Naturæ & substantiæ divinæ concedenda videatur; licet Mendoza & alii à sola substantialitate Verbi eam sanctificari concedant; Arriaga vero à divinitate moraliter duntaxat eam sanctificari contententur.

2. Præter sanctitatem hanc increatam etiam creatam gratiam habitualementem, in entitate quidem finitam, inter ceteras tamen, quæ hominibus conferri possunt, maximam quædam intensiorem, concessam illi fuisse, ut esset principium naturæ & mensura habituum supernaturalium; & congruum erat, ut Christus haberet ipse quoque eam sanctitatem, quam velut caput & vitis volebat in membra & palmites derivare. Resp. 3. Sanctitatem hanc increatam effecisse, ut Christus non tantum de facto, quamdiu vivit, non peccarit, sed nec potuerit etiam peccare; cum enim non repugnet gratia seu sanctitas communicata creaturæ, quæ repugnet cum peccato veniali, hæc utique unioni hypostaticæ à fortiori concedenda est; quæ juxta probabilitatem ejus est perfectionis, ut connaturaliter imò ut communius docent Authores, teste P. Haunoldo n. 219. nec per absolutam DEI potentiam, destrui aut impediri possit peccatum; seu, quod idem est, conjungi cum actu pro peccandi.

III. Q. 3. Quid de potentia seu virtute mercedi respectu Christi sentiant Theologi? Resp. Sequentia ferè doceri.
1. Chri-

1. Christum per omnes suos actus supernaturales meruisse cogitari, teste Tannero q. 6. dub. 4. n. 157. S. Thomas & communius alii docent contra Vasquez negantem, quod per cognitionem dilectionis aliquid meruerit. Ratio est, quia respectu iudicii omnium horum actuum nulla conditio ad meritum respectu infirmitatis defuit, & per se actus caritatis Viatori vel maxime congruus & conveniens, atque adeo Christo non negandus. 2. Nonnulli esse etiam actuum per priores actus in vita elicitos, sed etiam per ipsos actus per mortem liberè acceptatam meruisse, etiam si supponatur, quod præceptum habuisset (quod tamen multi negant) de morte, quia libertas ista vel salvari potest, si vel cum Lugone docent Socruatur, quod potuerit dispensationem circa mandatum permissum, & non petierit, vel quod potuerit ex hoc vel illo mortis tempore hoc vel illo tempore & modo mortem obire, ut cum S. Thomas de Choma communius docent Authores; vel quod ex duplici ratione expectivo adæquato eandem mortem acceptare potuerit. 3. Nonnulli etiam tantum exaltationem nominis, & gloriam corporis, & Theoprobabiliter etiam visionem beatificam, gratiam habuisse, quæ obiectem, & similia dona sibi meruisse, uti quoad per se sibi finem partem omnes Catholici, quoad posteriorem probabilius, quæ licet teste Suar. aliqui veteres docent, eò quod melius sit aliquid quidem habere ex merito, quàm sine illo; & præterea conveniens, ut illo possideat visionem beatificam; licet S. Thomas & communius alii contrarium sentiant. 4. Non sibi duntaxat, sed etiam aliis etiam, tam hominibus scilicet, quam Angelis meruisse omnes gratias supernaturales, quæ ad justificationem collatae sunt, uti communius hodie sentiunt Doctores cum S. Thoma, & SS. Patribus, ut hæc ratione Christus verius meruit Angelorum & Hominum dicatur; licet quoad Angelos Lugo & alii non pauci dissentiant.

IV. Q. 4. *Quid de scientia Christi sentiant Theologi.*
 Resp. 1. Ipsum statim à principio creationis visionem beatificam habuisse, tanquam Filio naturali debitam, & quæ eam probabiliter omnia, quæ sunt formaliter in Deo, & quæ in aliqua differentia temporis existunt atque adeo etiam in natura, in quibus non est specialis repugnantia; & quæ in potentia naturali creaturæ continentur, cognovisse, non tantum in mentem comprehendisse Deum, aut omnes creaturas possidere.

es merito eo cognovisse. Ita S. Thomas, & communis Doctorum,
 has & omnes Tannero q. 5. dub. 4. à n. 97. Quia horum omnium
 quod per cognitionem vel ratione ipsius visionis, vel certe ratione Offi-
 cia respectu Judicis & Gubernatoris ei debetur. Resp. 2. Etiam scien-
 tum receptam infusam: quâ objectum per proprias species independen-
 maxime dicitur à phantasmate cognoscat, eidem statim ab initio
 e. Non nisi communicatam, & per eam vidisse omnia, quæ in
 a per ipso verbo per scientiam beatificam cognovit, uti iterum S.
 supponit Thomas & communiter docent Theologi; per eam tamen
 de moribus probabiliter non semper omnia actu cognovisse, uti con-
 ugent Scotum & nonnullos alios docet S. Thomas cum aliis
 tum per communiter, eò quòd connaturalius fit, ut, sicut Angeli &
 illo moribus non omnia semper actu cognoscunt, ita idem et-
 um S. Thomas de Christo dicatur. Resp. 3. etiam scientiam acquistam
 duplici ratione experimentalem, quæ in suo formali conceptu includit
 rit. 3. Non scientiam sensibus externis haustam, communiter Chri-
 rporis, sed Theologis contra Scotum & nonnullos alios concedi,
 m habet objectum juxta Lugonem & alios fuerint omnia obje-
 ad per se sensuum exteriorum, omnes substantiæ materiales, o-
 probabilius secreta cordium, omniaque actu existentia. Et scien-
 s sit aliquid quidem naturalem Tann. Vasq. & multi alii statim ab
 conuenienter communicatam volunt, alii tamen cum Suar. &
 s similibus recentioribus æquè probabiliter dicunt, eam successi-
 mas & non eo comparatam fuisse, sicut à nobis acquiritur; imò
 untantur objectorum, quæ nunquam per hanc scientiam co-
 lis merito gnoscerat, species omnino non fuisse infusas, sic enim &
 tionem majoris major Christi cum hominibus seruator; & mul-
 ctiores cum S. Scripturæ, in quibus Christus aliquid didicisse,
 us veritate profecisse dicitur, melius Salvantur.

V. Q. 5. Quid de potentia anima Christi doceant Theo-
 logi. Resp. Sequentia 1. Potentiam istam non fuisse infini-
 tam, aut de omnipotentia DEI dicitur. 2. Neque con-
 tinenter extendisse se ad Naturas rerum immutandas, &
 mutanda facienda, aut Supernaturales effectus producendos;
 sed licet omnia instrumentaliter duntaxat propter conjun-
 ctionem cum Verbo, & potentiam Obedientialem effecisse,
 & quæ ipse tamen, uti S. Thomas & multi alii à Tannero n.
 11. docent; licet Scotus, Vasq. & multi alii ibid. n. 180.
 non improbabiler doceant, illam moraliter duntaxat

B b

patrâsse

patrâsse miracula, quatenus scilicet ad tactum, vel voluntatem illius DEUS determinatus est ad talia miracula patranda.

VI. Q. 6. *Quid de Dominio Christi doceant Theologi*
 Resp. Sequentia communius & probabilius doceri. 1. Quod habuisse Spirituale Dominium in totum orbem; id est minimum illa verba Matt. ultimo indicant: *Data est omnis potestas in caelo, & in terra.* 2. Hoc ipso, quod potestas Spiritualis illi concessa fuerit, indirectè etiam potestatem in temporalia fuisse concessam, quatenus scilicet necessaria fuerat. 3. Etsi non defuerint, qui Christum in temporalibus verum & legitimum Regem Judæorum ve jure hæreditario, ut Abulensis & alii apud Tann. q. 65. putabant; sive ex Judæorum consensu, ut Pignus ve ex successione secundum vulgi opinionem, ut existimabat; horum tamen opinionem communiter rejici; si de actu secundo loquatur; secus verò, si de primo sit sermo, ut sic enim Dominium illud verè à fuisse possessum, licet eo uti noluerit, etiam Sum. Molin. & multi alii concedunt, licet id ipsum æquè probabiliter Ballarminus, Valentia. & plures alii apud Tann. n. 68. & 71. negent, eò quòd ex una parte ipse Jo: 18. dixerit, regnum suum non esse de hoc mundo ex altera verò parte non conduxerit tale Dominium ad Incarnationis; imò hoc ipso, quòd omnes virtutes, & has præcipuè paupertatem docere voluerit, magis expresse fuerit, ut non assumeret tale Dominium, id quod non obstat SS. PP. Ambrosius, Augustinus, Hieronymus, Athanasius apud Tann. cc. indicant. 4. Christum non fuisse Subditum Regibus & Principibus temporalibus; in Joannes XXII. definit; damnans errorem Martini Pavinii, & Joannis de Janduno, qui id asseruerant, sed contra expressum S. Scripturæ Matt. 17. textum, ubi Christus aperte significavit, se liberum esse à solutione tributi tantum propter vitandum scandalum voluisse illud solvere.

VII. Q. 7. *Quid de Filiatione Christi sentiant Theologi*
 Resp. 1. Etsi Durandus & alii plures apud Tann. n. docuerint, Christum cum addito Filium adoptivum posse, hoc tamen communius à S. Thoma & aliis negant.

vel quod adoptivus, ut S. Doctor loquitur, non dicatur, nisi qui est alienus, & adoptatur ex indulgentia, quod utrumque Christo non competebat. Hoc tamen non obstante eundem Christum aliquo modo dici servum DEI in quantum servus nihil aliud dicit, quam esse hominem obedientem ab alio ad omne id, quod agere libuerit; sic enim Christus, teste Apostolo ad Philipp. 2. formam servi accepit, & obediens usque ad mortem factus est; secus loquendum foret, si servus acciperetur pro eo, qui negationem æquivalens in dignitate & throno includeret. Resp. 2. Christum verè Filium naturalem dici posse totius SS. Trinitatis, non strictè, sed tamen in sensu Theologicè proprio dicitur: Filius naturalis ille, qui est hæres non per gratiam, sed per naturam accidentalem, sed per substantiam suam; sic enim ratione unionis hypostaticæ illi Filiatio verè convenit. Si strictè foret loquendum, si strictissimè sumeretur denominatio, si de Filio naturali, prout scilicet pro eo solo sumitur, qui est verè à Christo similitudinem naturæ genitus.

VIII. Q. 8. *Quid de Sacerdotio Christi Theologi docent?* Resp. Sequentia communiter doceri. 1. Christum non fuisse Sacerdotem in latiori significatione, prout significatur Personam DEO consecratam, sed etiam in strictiore, prout sumitur pro Persona, quæ publica auctoritate constituta est ad Sacrificium DEO pro Populo offerendum; hoc enim significant verba illa Ps. 109. *Tu es Sacerdos æternus &c.* 2. Christum tantum secundum humanam naturam fuisse Sacerdotem; ita enim communiter & sententiunt Theologi contra Lutherum & Calvinum docent, Christum secundum utramque naturam fuisse verum Sacerdotem, quod tamen falsum est, cum Christus quæ humanam habuerit superiorem. 3. Christum rectè dici Sacerdotem secundum Ordinem Malchisedech, eò quòd hic præfiguraverit Christi Sacrificium, uti S. Apostolus ad Hebr. 7. ostendit; quod etsi graves Authores apud Græcos, & 4. etiam de cruento Sacrificio verum esse contententur, communis tamen sententia rectius de incruento duntaxat intelligendum putat. 4. Effectum principalem Sacrificii fuisse expiationem Peccatorum unde quatenus propitiatus fuit, solis hominibus; quatenus verò impetra-

torium aut Eucharisticum, etiam ipsi Christo probabile profuit, uti Suar. d. 46. S. 4. contra Valentiam docuit. Idem Christi Sacerdotium probabiliter usque ad finem mundi duntaxat duraturum, uti Arriaga & alii sentiunt, eo quod officium Sacerdotis usque ad certum duntaxat tempus, & officium Advocati, datum videatur.

IX. Q. 9. *Quid de Mediatoris & Advocati Officio sentiant Doctores?* Resp. Sequentia communiter docentur. Christum secundum solam naturam humanam verum Mediatorem, licet radix, unde opera ipsius virtutes traxerunt, ipsa Natura divina dici debeat. Ita Tann. n. 148. cum S. Thoma & communi Doctorum; qui etiam asserunt, Christum, quatenus Deus homo est Mediatorem dici posse. 2. Eundem Christum probabilem etiam in cœlis Mediatoris & Advocati officio fungentem adeo pro nobis apud Patrem intercedere, uti Suar. d. 46. n. 27. cum S. Thoma & communi sententia docentur & ex ipsa S. Scriptura Jo. I. epist. c. 2. colligitur dicens: *Et si quis peccaverit, Advocatum habemus apud patrem, IESUM Christum*; contrarium tamē sentiunt Lugo & Vasquez, iudicantes hoc ipso, quod Christus omnem potestatem acceperit in cœlo & terra, non jam ampliùs petere aliquid a Patre, sed per se conferre posse.

X. Q. 10. *Quid de advocazione Christi docent Theologi?* Resp. Sequentia doceri. 1. ipsum Christum veneratione & adoratione (quæ nihil aliud est, quàm cultus teri tanquam præstantiori in testimonium excellentiæ exhibitus, vel, ut brevius alii cum S. Damasceno definiunt, nimis submissi significatio) honorandum esse, uti Filio nostra docet. 2. Humanitatem Christi Verbo unitam eodem quidem cultu Latriæ coli posse & debere, sed distinctione; nam ad verbum terminatur tanquam primarium objectum & per se; ad humanitatem verò concomitantem duntaxat, & tanquam ad objectum materiale ac secundarium. 3. Posse Christi Humanitatem si per se spectetur inferiori aliquo cultu hyperdulix vel latriæ imperfecte offerri, quia ut sic adorationem Latreuticam non meretur, acque deo saltē hyperduliam. Ita Tann. n. 124. ubi asserit esse communem sententiam, licet Vasquez & nonnulli antiqui de

4. Non tantum B. Virginem & Sanctos, sed etiam
 quavis rem in mundo existentem adorari posse, si confide-
 tur ut imago bonitatis DEI, vel effectus illius unum
 cum Deo moraliter componens cum eo; licet eiusmodi propo-
 sitiones & venerationes cautè & prudenter usurpari debeant,
 ne quis putet, soli creaturæ secundum se spectatæ hunc cul-
 tum tribui.

XI. Q. II. Quid de defectibus à Christo assumptis do-
 ceat Theologi? Resp. sequentia. 1. Christum assumpsis-
 ses defectus naturæ lapsæ communes, qui Specialem
 naturam ipsius perfectionibus repugnantiam non involvunt;
 S. Thomas & cum eo communiter alii sentiunt, & meri-
 to, quia ad finem Incarnationis expediebat, ut passibilis &
 sensibilis esset. 2. Defectus corporales particulari naturæ
 inherentes non fuisse ab eo assumptos, quia isti vel ex cul-
 turæ, vel ex defectu virtutis formativæ oriuntur, quorum ne-
 cessitas in Christo locum habet. 3. Etiam animæ defectus
 non assumpsit Christum, excepto peccato, igno-
 rantia, errore, & similibus, qui cum perfectionibus Chri-
 sti non possunt. Ita iterum S. Thomas & cum eo Theo-
 logi unanimiter, ita ut aliqui de fide esse dicant, eundem
 defectibus fuisse obnoxium.

§. II.

De Communicatione Idiomatum.

I. Q. I. Quid sit communicatio Idiomatum? Resp. per
 hoc loco nihil aliud intelligi, quàm *prædicatum*,
 quod ad communicationem Idiomatum idem esse, ac
 communicationem Prædicatorum, quæ Christo attribuun-
 tur secundum unam naturam ob quod ipsi formaliter non
 communicant, spectato, propter conjunctionem cum altera
 naturâ, ob quam ipsi similia prædicata propriè debentur,
 quæ dicitur Deus passus propter unionem cum Homine, qui
 dicitur.

II. Q. 2. Qua prædicata Christo attribui possint per
 communicationem Idiomatum? Resp. In genere Humanitati
 prædicata ratione unionis hypostaticæ attribui posse omnia
 prædi-